

מי שהיה פרק תשיעי פסחים

יכול אף לפני הפסח כן. תמורת הפסח שנמצא לפני פסח (שני) תהא קריבה שלמים: תלמוד לומר הוא. פסח הוא הפסח אשר קרב ואין תמורתו קריבה. לאו תמורת ההוא דקרב קא ממעט אלף הכי קאמר יש תמורת פסח שאינה קריבה: פשיטא. דלא קריבה דהא

אילימא שנמצא קודם שחיטה והמיר בו קודם שחיטה פשיטא למה לי קרא. ואע"ג דקתני ליה דמתני' לאשמעינן דאיכא תמורה דלא קריבה מ"מ לא אינטריך להכי: פשיטא. והשם לא שייך לשנויי דקרא אסמכתא בעלמא כדשני לעיל דאם כן קרא למאי אתא: אלא דאם שנמצא קודם שחיטה.

(א) יומא דף סו. תמורה דף כב, (ב) [גליל י"ז]: תמורת דף פז: וזכוח דף טו, (ג) תמורה דף כז: [נמנחת פ"ג, ד] תמורה ש, ט, [נכרות י"ז, ו], [ושקלים פ"ו ר"ש, ו] (ד) תמורה י"א, (ה) נאחית רועה אס כיוולא בו שחטאת רועה אבל אס שחטאת כ"ל ר"ש, (ו) [גליל י"ז, ו] וכן תמורה עוד נבי"ק ד' ד"ה לאו ובחילין ע"י. ד"ה וזהו ונגדה לר: ד"ה אילמא ויש מקום לעיני חומ"ט מ"ק ב' ד"ה לאחיי צ"מ: נד: קדיה לעניו ב"מ: ד"ה והמילה, (ז) ר"ש, (ח) ר"ש, (ט) ר"ש.

יכול אף לפני הפסח כן תלמוד לומר והוא קרב ואין תמורת הפסח קריבה היכי דמו אילימא שנמצא קודם שחיטה והמיר בו קודם שחיטה פשיטא למה לי קרא אלא לאו שנמצא קודם שחיטה והמיר בו אחר שחיטה תיובתא (א) דרבא תיובתא אמר שמואל כל שבחטאת מתה בפסח קרב שלמים וכל שבחטאת רועה בפסח נמו רועה ורבי יוחנן אמר אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה אבל קודם שחיטה לא מתקין לה רב יוסף וכלל הוא והרי חטאת שעברה שנתה דלרעיה אולא (ב) דא"ר שמעון בן לקיש חטאת שעברה שנתה רואין אותה כאילו היא עומדת בבית הקברות ורועה ואילו בפסח כי האי גוונא קרב שלמים (ג) דתניא כשב לרבות את הפסח לאליה כשהוא אומר אם כשב לרבות את הפסח שעברה שנתה ושלמים הבאין מחמת פסח לכל מצות שלמים שטעונים סמיכה ונסכים ותנופת חוה ושוק כשהוא אומר (ד) אם עו הפסיק הענין לימד על העו שאין טעון אליה א"ל כי קאמר שמואל באבודין ברחויין לא אמר ואבוד מי משכחת לה והרי אבודה בשעת הפרשה לרבנן דלרעיה אולא (ה) דתנן הפריש חטאתו ואבריה והפריש אחרת שתיהן עומדות אחת מוהן תקרב ושניה תמות דברי רבי וחכמים אומרים אין חטאת מתה אלא שנמצאת לאחר שנתכפרו בעלים הא קודם שנתכפרו בעלים רועה ואילו בפסח היכא דאבר ונמצא אחר חצות קודם שחיטה קרב שלמים שמואל כר' סבירא ליה דאמר אבודה למיתה אולא והא כל אבודה לרבי מתה ואילו בפסח היכא דאבר קודם חצות ונמצא קודם חצות רועה קודם חצות לאו אבוד הוא כדרבא (ז) דאמר רבא אבידת לילה לאו שמה אבידה אלא רועה לרבי היכי משכחת לה כדרכי

תימה לישנא קמא מלי מקשה אבי לרבה מהך דרייתא והלא סיפא מסייעתא לו דהדיא דלמסיק השתא וזהו תימה לומר שלא ידע אבי סיפא דברייתא דמקשי מיניה: אמר שמואל כל שבחטאת מתה בו. שמואל כדבי זירא סבר דאמר חלות קצב מדא"ר יוחנן אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה ויכי (ט) דייקן לקמן: ובר"א הוא והרי בו. תימה דפריך אסיפא דמילתיה דכל שחטאת רועה וארישא נמי איכא למיפרך דהא תמורת חטאת (ט) [אן] שמתו בעליה דלמיתא אזלא ואלו בפסח אמרי' דמתני' תמורת הפסח רועה אס המיר קודם חלות דקצביה חלות וכן מתו בעליה אמר לקמן דאי מת קודם חלות דקצביה חלות: רואין אותה כאילו היא בבית הקברות. נקט הכי משום דחייבת צית הקברות לאו דמיה היא וכמו כן עברה שנתה לא חשיב דחוי כמו מתו או נשכרו בעליה:

תורה אור השלם

1. ואמרתם זבח פסח הוא לך אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בגפגפו את מצרים ואת בני ישראל הציל ויך ויך ויך וישחטוהו: שבות יב בו 2. אם ששב הוא מקריב את קרבנו והקריב אתו לפני ידו: ויקרא ג' 3. ואם עו קרבנו והקריבו לפני ידו: ויקרא ג' ב

הגהות הב"ח

(א) נמי תיבתא דרבה תיובתא:

מוסף רש"י

רואין אותה כאילו היא עומדת בבית הקברות ורועה. כלומר כל מקום שהיא עס רואין אותה כאילו היא עומדת בבית הקברות ושניה תמות דברי רבי וחכמים אומרים אין חטאת מתה אלא שנמצאת לאחר שנתכפרו בעלים קודם לכן, כי הן שחיטת עומדות ותמכר באת מהן, שיהי רועה (נחוח) אבידת לילה לאו שמתה אבידה. אס אברה שחטאת רועה וזכוח דף טו, (ג) תמורה דף כז: [נמנחת פ"ג, ד] תמורה ש, ט, [נכרות י"ז, ו], [ושקלים פ"ו ר"ש, ו] (ד) תמורה י"א, (ה) נאחית רועה אס כיוולא בו שחטאת רועה אבל אס שחטאת כ"ל ר"ש, (ו) [גליל י"ז, ו] וכן תמורה עוד נבי"ק ד' ד"ה לאו ובחילין ע"י. ד"ה וזהו ונגדה לר: ד"ה אילמא ויש מקום לעיני חומ"ט מ"ק ב' ד"ה לאחיי צ"מ: נד: קדיה לעניו ב"מ: ד"ה והמילה, (ז) ר"ש, (ח) ר"ש, (ט) ר"ש.

שנתה דלרעיה אולא (ב) דא"ר שמעון בן לקיש חטאת שעברה שנתה רואין אותה כאילו היא עומדת בבית הקברות ורועה ואילו בפסח כי האי גוונא קרב שלמים (ג) דתניא כשב לרבות את הפסח לאליה כשהוא אומר אם כשב לרבות את הפסח שעברה שנתה ושלמים הבאין מחמת פסח לכל מצות שלמים שטעונים סמיכה ונסכים ותנופת חוה ושוק כשהוא אומר (ד) אם עו הפסיק הענין לימד על העו שאין טעון אליה א"ל כי קאמר שמואל באבודין ברחויין לא אמר ואבוד מי משכחת לה והרי אבודה בשעת הפרשה לרבנן דלרעיה אולא (ה) דתנן הפריש חטאתו ואבריה והפריש אחרת שתיהן עומדות אחת מוהן תקרב ושניה תמות דברי רבי וחכמים אומרים אין חטאת מתה אלא שנמצאת לאחר שנתכפרו בעלים הא קודם שנתכפרו בעלים רועה ואילו בפסח היכא דאבר ונמצא אחר חצות קודם שחיטה קרב שלמים שמואל כר' סבירא ליה דאמר אבודה למיתה אולא והא כל אבודה לרבי מתה ואילו בפסח היכא דאבר קודם חצות ונמצא קודם חצות רועה קודם חצות לאו אבוד הוא כדרבא (ז) דאמר רבא אבידת לילה לאו שמה אבידה אלא רועה לרבי היכי משכחת לה כדרכי

תימה לישנא קמא מלי מקשה אבי לרבה מהך דרייתא והלא סיפא מסייעתא לו דהדיא דלמסיק השתא וזהו תימה לומר שלא ידע אבי סיפא דברייתא דמקשי מיניה: אמר שמואל כל שבחטאת מתה בו. שמואל כדבי זירא סבר דאמר חלות קצב מדא"ר יוחנן אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה ויכי (ט) דייקן לקמן: ובר"א הוא והרי בו. תימה דפריך אסיפא דמילתיה דכל שחטאת רועה וארישא נמי איכא למיפרך דהא תמורת חטאת (ט) [אן] שמתו בעליה דלמיתא אזלא ואלו בפסח אמרי' דמתני' תמורת הפסח רועה אס המיר קודם חלות דקצביה חלות וכן מתו בעליה אמר לקמן דאי מת קודם חלות דקצביה חלות: רואין אותה כאילו היא בבית הקברות. נקט הכי משום דחייבת צית הקברות לאו דמיה היא וכמו כן עברה שנתה לא חשיב דחוי כמו מתו או נשכרו בעליה:

כדרכי

שחטאת רועה וזכוח דף טו, (ג) תמורה דף כז: [נמנחת פ"ג, ד] תמורה ש, ט, [נכרות י"ז, ו], [ושקלים פ"ו ר"ש, ו] (ד) תמורה י"א, (ה) נאחית רועה אס כיוולא בו שחטאת רועה אבל אס שחטאת כ"ל ר"ש, (ו) [גליל י"ז, ו] וכן תמורה עוד נבי"ק ד' ד"ה לאו ובחילין ע"י. ד"ה וזהו ונגדה לר: ד"ה אילמא ויש מקום לעיני חומ"ט מ"ק ב' ד"ה לאחיי צ"מ: נד: קדיה לעניו ב"מ: ד"ה והמילה, (ז) ר"ש, (ח) ר"ש, (ט) ר"ש.

שנתה דלרעיה אולא (ב) דא"ר שמעון בן לקיש חטאת שעברה שנתה רואין אותה כאילו היא עומדת בבית הקברות ורועה ואילו בפסח כי האי גוונא קרב שלמים (ג) דתניא כשב לרבות את הפסח לאליה כשהוא אומר אם כשב לרבות את הפסח שעברה שנתה ושלמים הבאין מחמת פסח לכל מצות שלמים שטעונים סמיכה ונסכים ותנופת חוה ושוק כשהוא אומר (ד) אם עו הפסיק הענין לימד על העו שאין טעון אליה א"ל כי קאמר שמואל באבודין ברחויין לא אמר ואבוד מי משכחת לה והרי אבודה בשעת הפרשה לרבנן דלרעיה אולא (ה) דתנן הפריש חטאתו ואבריה והפריש אחרת שתיהן עומדות אחת מוהן תקרב ושניה תמות דברי רבי וחכמים אומרים אין חטאת מתה אלא שנמצאת לאחר שנתכפרו בעלים הא קודם שנתכפרו בעלים רועה ואילו בפסח היכא דאבר ונמצא אחר חצות קודם שחיטה קרב שלמים שמואל כר' סבירא ליה דאמר אבודה למיתה אולא והא כל אבודה לרבי מתה ואילו בפסח היכא דאבר קודם חצות ונמצא קודם חצות רועה קודם חצות לאו אבוד הוא כדרבא (ז) דאמר רבא אבידת לילה לאו שמה אבידה אלא רועה לרבי היכי משכחת לה כדרכי

א ממי פ"ד מהל' פסולי המוקדשין לז"ן: כב ב ממי פ"ד מהל' ק"פ הלכה ו: ג ממי פ"ד מהל' פסולי המוקדשין הלכה ח: ד ממי פ"ד מהל' פסולי המוקדשין הלכה ט:

רבינו הגנאל

ואסיקנא אלא לאו שנמצא קודם שחיטה והמיר בו קודם שחיטה קא מבעט לה תנא דלא קריבה. (מיהא כלומר הנמצא) מיהא שמיטין דהנמצא אחר שחיטה הפסח הוא קרב שלמים וכן תמורתו. אבל הנמצא קודם שחיטה אינו קרב לא הוא ולא תמורתו תיובתא דרבה. אמר שמואל כל שבחטאת מתה בפסח קרב שלמים כל שבחטאת רועה בפסח נמו רועה ורבי יוחנן אמר אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה ויכי (ט) דייקן לקמן: ובר"א הוא והרי בו. תימה דפריך אסיפא דמילתיה דכל שחטאת רועה וארישא נמי איכא למיפרך דהא תמורת חטאת (ט) [אן] שמתו בעליה דלמיתא אזלא ואלו בפסח אמרי' דמתני' תמורת הפסח רועה אס המיר קודם חלות דקצביה חלות וכן מתו בעליה אמר לקמן דאי מת קודם חלות דקצביה חלות: רואין אותה כאילו היא בבית הקברות. נקט הכי משום דחייבת צית הקברות לאו דמיה היא וכמו כן עברה שנתה לא חשיב דחוי כמו מתו או נשכרו בעליה:

(א) נמלה דני' אחרת הי' לבינו נמלי ותי' גורס שמי הלשונות דחמת סוף ולהלן עמוד י' הכל נפסון א' ועי'.